

Kritički skokovi i kritični ugruvci

piše: Aleksandar Nogo

»Što bih se plašio i u kavkaski da ugazim snijeg.«
(I. Crijević)

Moderno doba je, po izvesnim indikacijama, doba kritičkih diskursa. Ta činjenica, svakako, ima svoj značaj utoliko što je kritika omogućila prodor složenih i do sad nepoznatih smislova i značenja različitih tipova tekstova. Moglo bi se, čak, govoriti o jednoj vrsti produktivne revolucije kritičkog čitanja, ne samo kad je u pitanju umetnost, već i sam svet. Ali, važno je napomenuti, moderni kritički duh se u toj ekspanziji odrekao da sudi o stvarima sa stanovišta moći. Ako se i može govoriti o vladavini kritičkih praksi, onda je to vladavina kompetencija. Kritičar će, prevashodno, težiti tome da delo, kao jedna vrsta sastavaraoca, dovede do reči, da preko njegovog teksta bude omogućen složeni i polimorfni govor dela, oslobođen prisile i mogućeg jednogumnog posredništva tzv. kritičkog pisma. Odgovoran kritičar će toga biti duboko svestan. On će uvek računati s ograničenjima izabranih metodoloških načela i sa kapitalom sopstvenog talenta i obrazovanja. Bez toga je kritika samo gola pretenzija. Autentični kritičar će nastojati da svoj govor o posmatranom delu sistematiizuje i uobličuje, insistiraće na preciznosti u izražavanju napuštajući napadnu i neproduktivnu retorizaciju, na izgrađenoj terminološkoj aparaturi, na jasnoj pojmovnoj oznaka, odbacujući, pri tom, svako stanovište koje se zasniva na kapitalizaciji jedine istine. Zagledan u »anatomiju« teksta služiće se, uglavnom, promišljanjem »činjenica« dok će vrednosne sudove izricati samo onda kad preko »opisa« književne strukture pribavi potrebnu argumentaciju. Osim toga, uverljivost kritičkog čitanja svakako će zavistiti i od sposobnosti da se izabere vredan književni tekst, pogotovo kad je u pitanju savremena književnost. Za kritičara bez osećanja za vrednosti, bez ukusa, moglo bi se pre reći: da je ave, nego povlašćeni čitalac. Njegova strast je više uzrokovana ljubavničkom vrućicom, koja će ga nagnati da nespreman zagazi i u kavkaski snijeg pa šta bude nego istinskom pozvanošću.

Imajući sve ovo na umu želeo sam da ukažem na jednu reprezentativnu kritičku pojavu, koja na žalost u našim oskudnim prilikama nije usamljena na dosege i domete jednog kritičkog žargona, jedne pseodokritičke demonstracije, oličene u liku Selimira Radulovića, unutar koje se napadno zavija pozvanost (preko, na nesreću, abrokistički napuhanih i praznih gestova znanih kao: imanenost, eksplicitnost, primjerno poznavanje činjenica, poetski nizovi, poetskopoeitičke koncepcije, fermentacija i kumulacija poetskih stanja, plutajuće slike, poezija u sirovom stanju itd.) a da iza toga ne stoji ništa osim intencionalnosti bez subjekta, nakana bez duha, krika iz dubine nesvesnog ili suza sina razmetnoga.

Metodom slučajnog uzroka izabrao nekoliko tekstova uslovnog kritičara Selimira Radulovića, objavljenih u **Letopisu Matice srpske**, kako bih ilustrovao svoju jeretičku tezu o jalovosti književnokritičkih prilika novosadskog palanačkog duha.

Nisam slučajno odabrao Selimira Radulovića. Bdiujući nekoliko noći nad njegovim javno štampanim književnokritičkim sastancima, nisam pošao od unapred formuliranih pretpostavki zasnovanih na ignorisanju njegovih kritičkih kapaciteta i aperceptivnoj snazi njegovog intelekta.

Ova magična figura počela je, s iščitavanjem njegovih književnokritičkih pisanja, da se kruni, da se ruši kao kula od karata. (To me je duboko ganulo. Da! Najiskrenije i bez trunke ironije, duboko sam, zaista duboko, potresen.) Taj lik nepoznatog mi čoveka, prema kojem sam gajio

izvesne simpatije i poštovanje, kao prema kolegi u istom poslu, počeo je sve više da bleedi i nestaje, i da se pretvara u pojam bez obala, koji treperi i nestaje pod sivim golubijim nebom u mrtvajama seminarske svesti.

Tumačenje teksta kod ovakvog, impresionističkog prefinjenog, sterilnog tipa mislioca postaje proces koji je, po rečima D. Mesguischa, bukvalno »beskonačan«. Da budemo paradoksalniji, njegovoj interpretaciji književnog teksta obavezno nedostaje književnokritički tekst interpretacije.

Ovaj tip kritičara se, poput studenta u cajtnotu, s grčevitom obuzetošću, kljuka književnoteorijskom literaturom (Bart, Lotman, Fraj, Šklovski, Jakobson, Hugo Fridrih); nečim što je već postalo klasika, da bi je imitirao do neukusa, logika uzora se zamenjuje verbalnom epilepsijom. I to sve iz pukog nagona da se bude centar »zemlje«, trokitovski temelj sveta, esencija i sam izvor događanja na neukusnim književnim poselima, javnim lokalnim raspravama, u jeftinim časopisima.

Nameće se utisak da je naš kritičar retko koju knjigu pomenutih uzora pročitao do kraja, ali će zato, obavezno, krivo da tumači i zloupotrebljava to svoje, mukom »stečeno«, blago. Uglavnom se iščitavaju pojedina poglavlja sa »zanimljivim« naslovom, u njima se trogloditski maše iz tavnih pečina »znanja«, kao barjakom časti i autoriteta. Iz takvih seminarskih zaseda (obrazovanjem po sistemu tu i tamo, malo od ovog, malo od onog), ovaj kritičar nalazi se, odjednom pozvanim da sudi književnim tekstovima, da ih odmerava, da arbitra, ubeđujući nas, usput, da je on taj poslednji bastion i poslednji filosofstvujušćij velemučnik, koji čuva, štiti i žrtvuje se za čast i ugled literature.

Selimir Radulović tako legitimise kao palanački prorok zahvaćen vrućicom propovedanja, te osupnut zlatnogroznim nagonom, pretvara svoja tumačenja u bezuslovnost. Upravo je on taj neprikosnoveni **arbitar elegantiarum** u pitanjima književno-konfeksijskog modnog trenda. Njegova se moć očituje stvaranjem posebnog tipa čitaoca koji pasivno konzumira tekstove (najčešće nedeljnom posle ručka), tipa čitaoca koji biva ili opsenjen, ili zaplašen bukatorskom retorikom taštog kritičara. Taj »moderni« tip čitaoca u celosti je lokalizovao u sebi mere i zaveru »premdrog« kritičara, ojedan himalajskim fijukom konverzacije i retoričkim čurlikanjem.

Ovakav tip kritike se smatra modernijim i merodavnijim, ukoliko u svom izrazu gomila više pleonazama u implicitnom i »skrivenom« sadržaju, do besmislenosti. Moć interpretacije teksta kod Selimira Radulovića neprestano raste u srazmeri sa opadanjem važnosti samog teksta. Otuda njegovo prepadno kritičko iščitavanje beznačajnih knjižuraka, da bi pod navalom učenosti ovi primeri postali neprepoznatljiviji utoliko više, ukoliko se insistira na »učenjem« i »intelektualnijem« izrazu.

Ali, mi ćemo sada navesti primerke učenosti demonstrirane na nekim poznatijim autorima, kao i na knjigama mladih pisaca. 1. primer: »Bjesedu o njoj (izoštravajući, u dobroj mjeri, i sliku **Divljeg plača**, zbirke koja prethodi ovoj), ako ova, kao opštu odrednicu istakne zahtjev za polarizacijom tipa pjesnik-stvarnost (ili subjekt-objekt), nijednog trenutka ne kanimo dovesti u pitanje. Naprotiv, izgleda nam prilično zornom, i u liniji jednog takvog disceptiranja stvari, uz izvlačenje neizostavnih »sporednih«, digresivnih tokova, dala bi se skrenuti pozornost na sve njene mogućnosti i vrijednosti. (...)

Poezija se, na stranicama ove knjige, hoće manje kao beočug jednog svakidašnjeg životnog slijeda, a više kao njegovo vitalno stjecište, van jasnih i tjesnogrudnih računica ili, pak, jalovih formalno-poetičkih projekcija. Ako zaključimo da je ovo poezija u čistom (»sirovom«) stanju, na tragu smo iskaza koji dokazuje istinu.«

(Selimir Radulović: »Vjerodostojnost rascjepa« povodom knjige Ranka Jovovića: **Psa mi**; »Prosveta«, Beograd, 1981. L.M.S., mart 1982.)

2. primer: »Ovaj egzistencijalni (ali i poetički) stav – kome ću se tokom izlaganja permatno, direktno ili indirektno vraćati, i koji markira suštinu odnosa dio-cjelina, u bitnome određuje osnove poetske tenzije najnovije knjige M. Pavlovića. (...)

Posav od opštih (školskih) određenja lirskog i epskog, lirika se hoće kao izraz unutarnjih osećanja pjesnika koji – prigodom uobličavanja lirске forme – ne vodi strogo računa o uzročnopolosedičnom slijedu događanja. (...)

Zbog toga je – u duhu Lotmanove pripomene da »geografija u poeziji (osobito poredenje geografski udaljenih tačaka) najčešće postane odlika visokog stila« – visoki stil moguće odrediti kao stilskoretoričku osnovu **Divnog čuda**.«

(Selimir Radulović: »Autentična narav (i kontinuitet) jedinstva«, povodom knjige Miodraga Pavlovića: **Divno čudo**; »NOLIT«, Beograd, 1982. L.M.S., jul-avgust 1983.)

3. primer: »Ako se saglasimo sa stavom da je naslov jedne poetske cjeline, ili zbirke poezije, svejedno, relevantan kao moment koji intenzira utisak integracije predočenog poetskog svijeta, uvidjećemo da je Milenko Fržović naslovom svoje druge zbirke poezije, u priličnoj mjeri, realizovao jedan takav stvaralački momenat. (...)

Projekcija čistih poetskih stanja, svijest o njima, težnja ka njima, nepatvorenost, neprikosnovenost i neponovljivost časa emanacije nije zatomljena dilema lako sagledivnih, površnih ili unaprijed datih manijejskih formula. (...)

U pitanju je, nalazimo, sirova i nesređena poetska građa, nedovoljno artikulisan poetski prostor – jedan izuzetan stvaralački potencijal koji je znatno iznad stvaralačkog umijeća i delotvornosti.«

(Selimir Radulović: »San o reinkarnaciji srećnog divljaka«, povodom knjige Milenka Fržovića: **Pesma velikog srca**; Matica srpska, 1981. L.M.S., januar 1982.)

4. primer: »Institutivne« zamjerke proističu iz našeg osećanja za poeziju i sledeće su:

(...)
b) Brković je pjesnik epske a ne lirске vokacije (čak su i simboli »epski«, brda, pas, zmija, konj orah). Imajući to u vidu ne čudi nesnalženje u prostoru koji iziskuje surov rad i selekciju moderne senzibilitosti;

v) Očito je da Brković nije pjesnik, da se poslužuje jednom Elitovom idejom, koji može »svariti« bilo koju vrstu iskustva.

(...) Riječ je o jednom kliširanom (i dozlaboga rabačenom) retoričkom kanonu, moždanom egzorcizmu, bez djelotvornog, imaginativnog postamta.«

(Selimir Radulović: »Poetski standard ili izazov?« podnaslov: »Rekonstrukcija, rekapitulacija i (de)mistifikacija vlastitog svijeta«, povodom knjige Jevrema Brkovića: **Zrelo doba**; »Prosveta«, Beograd, 1981. L.M.S., septembar 1982.)

Iako ovi citati govore sami sobom, mada izvučeni iz konteksta, teško je pronaći ozbiljnije uporište za odbranu ovakvih besmislica. Radulovićev napor po svaku cenu da bude učen završava u nehotičnoj parodiji učenosti, te bi ovi tekstovi štampani u odgovarajućim časopisima i rubrikama, svakako, funkcionisali drugačije. Tako bi izgubljeni smisao ponovo bio zadobijen, a naš kritičar bi dobio priliku da bude proglašen za jednog od uspešnijih parodičara naše nevesele književnokritičke situacije. Ali, na žalost, Raduloviću nije do šale – on je smrtno ozbiljan. Nedostatak smisla za humor, njegovo je osnovno svojstvo. To je toliko očigledno – da postaje tužno i tražično.

Zamislite kritičara koji bi da **disceptira**, umesto da raspravi ili raspravlja; koji bi da se **permanento direktno ili indirektno vraća**, umesto da se vrati stvarima ili bilo gde na neki pristojniji način, kojem je pored **sporednog** potrebno i **digresivno** ili mu je to isto (to niko ne može da utvrdi); kojem **poezija može biti vitalno stjecište jednog svakidašnjeg životnog slijeda a ne beočug van tjesnogrudih i jasnih računica ili jalovih formalno-poetičkih projekcija** (zar se ovako nešto može smisliti!); kojem je **lirika izraz unutrašnjih osećanja gde se pri uobličavanju forme, za razliku od epskog, ne vodi računa o uzročnopolosedičnom slijedu događanja** (ovde bi čak i Pindar i Homer pali na ispitu ko najbedniji provincijski dađici, a tek bi Aristotel porekao da se ikad bavio poetikom i prešao na nešto bezazlenije stvari jer šta ima da traži pred ovakvom provalom znanja); koji **disceptira stalno o sirovj građi, o odnosu pjesnik-stvarnost** ili, rečeno, učenije, **subjekt-objekt, o težnji za čistim poetskim stanjima, o časovima emanacije**, kandidujući se za psihoanalitičara ili fenomenologa, posebnog tipa, zabavljenog stvaralačkim aktom i autorom umesto, kao što priliči, književnim tekstovima (Radulović

stalno teži da iskaže svoje simpatije ili nenaklonosti samom piscu – to je žalosno simptomatično); koji nedvosmisleno tvrdi i autoritativno da su epski simboli (dakle, samo epski): **konj, zmlja, brda, pas, orah** i druge besmislice. Naravno, nije potrebno da zamislimo ovakvog kritičara – on, na žalost, postoji. Ukazao bih još samo na dva momenta nepismenosti, ostali citati dovoljno govore o moći suđenja.

1) »Poezija se, na stranicama ove knjige, **hoće** manje kao...« (Podvukao A.N.).
2) »**Irlika se hoće** kao izraz...« (podvukao A.N.). Čista erotika! Kao da su **poezija i Irlika**, u najmanju ruku, prostitutke sa ulice koje **se hoće** ili **neće**...

Poezija – lirika, očeh – nećeš: tema Radulovićeve veće znanosti.

I zaista ako zaključimo da su gore podvučeni citati »poezije« u **službenom stajnju**, na **tragu smo iskaza koji dokazuje istinu** o moći suđenja!

Selimirovo »iščitavanje« **se hoće** daleko od otkrivanja suštine, dela, onoga, naprotiv čini još nerazumljivijim i neprepoznatljivijim. Njegovo tumačenje književnog teksta **se hoće** kao bezoblična memljiva masa, a kod pomenutog »posebnog« tipa čitaoca **se hoće** ili kao košmar, ili **se hoće** kao zanosna vizija tumačenja.

Što se posmatranog teksta tiče (pripominjem pripomenu, pripominjem, dakle, poput Lotmana, kako bi to rekao S. Radulović) da **se i taj tekst malo hoće** pogledati. On je u stanju da podnese sve i **svašta**: od izopačenih prevoda (kao ona Eliotova **IDEJA** o iskustvu probavnih organa...), zbrzanih iščitaka (kao ono Ničeovo iz **Zaratustre** o djetetu – tekstu: »San o reinkarnaciji srećnog divljaka«), do nabacivanja Lotmanovih i Ričardsovih citata; pripominjem jednu Lotmanovu opet, poput S. Radulovića pripomenu: »Da bi se tekst kog smatramo poetskim (umjetničkim) primio kao poezija, to jest da bi slušalac sve što je u običnom govoru redundantno percipirao kao distinktivno i da u uhvatio ono složeno tkanje vraćanja i sa-protiv-postavljanja koje je svojstveno poeziji (J. Lotman), potrebno je da imamo svijest o tome, odnosno da znamo da je pred nama umjetnički, a ne običar govor.«

(Selimir Radulović: »Privid i plodovi intipoeškog«, povodom knjige J. Zamode: **Knjiženstvo van sebe**; »Mladost«, Zagreb, 1981. L.M.S., mart 1983.)

U tkivo samog teksta ovaj barbarogenije kad god mu se čefne ubacuje citate: i kad **se** tekstu **hoće**, i kad **se** tekstu **neće** takav citat, jer »čuti, tekste, ko tebe pita da li ti se hoće ili neće citat!« i sve je to dobrodošlo, sve što može da razuri njegov neposredni smisao (bilo na sintaksičkom ili semantičkom planu), u zamenu za nekakvo eksplicitno, imanentno i primereno iščitavanje.

Palanački kritičar a la Selimir Radulović stalno menja tekstove za svoju interpretaciju, ali nikako da promeni tekst same interpretacije. Tako se njegova vlastita »iščitavanja« raspadaju, dupliraju i uzajamno podražavaju.

Sakat u talenat, S. Radulović, jedva sposoban da obavi posao nekog vrednijeg, pametnijeg đaka, žonglira s terminologijom koja mu je potpuno izvan kontrole.

*Tako, na primer, njegove često pominjane »poetskopoetičke determinante«, »poetskopoetičke odrednice« i slično, nisu ništa drugo do oznake iznuđene njegovom nekontrolisanom retorikom. Ni u jednom slučaju to nisu verodostojni neologizmi koji bi vrednosno definisali ili određivali kontekst na koji se odnose i u kojem su upotrebljeni. U njegovoj impresionističko-retoričnoj kritici, to je samo jedna leksema više koja bi trebalo da što nadobudnije i »mudrije« deluje na ranije pomenutog modernog čitaoca, a zapravo završava kao nepismeno burgijanje. Na primer:

»Rekoh
Mi pjesnici
A pjesme ne pisah, niti umijah«
(Ranko Jovović: **Psa ml**; pr. A.N.)

»Poredimo li ove dvije slike, poštujući neprikosnovenost raznolikosti predočenog semantičkog jezgra, **izdvajamo značenje koje nam se čini najbitnijim** (pripodvukao A. N.). Ono će nam **posvjedočiti u prilog bezuslovnosti skoka** (pripodvukao A. N.) iz **poetičke u pjesničku stvarnost** (pripodvukao A.N.) i evidentirati,

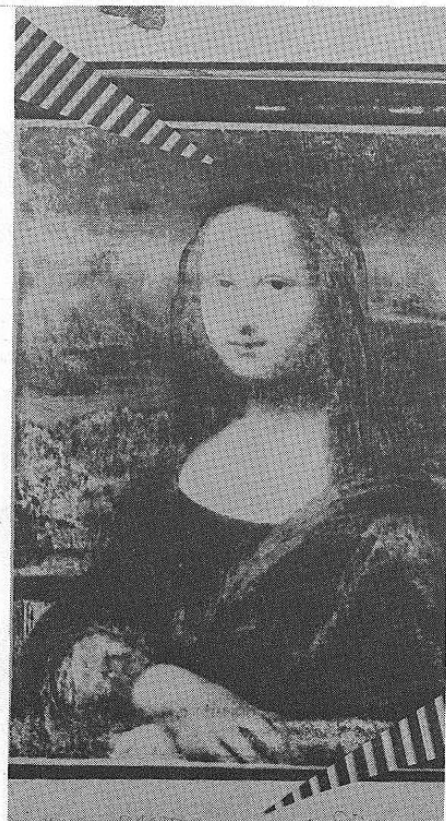
eksplicitnije i intenzivnije, njegovo prisustvo. /Možda je cjelishodnije reći, imajući u vidu pjesnike Jovovićevo kova, **da je u pitanju više naša »konstrukcija« skoka** (pripodvukao A.N.), **da njega, u pravom smislu, nije ni bilo** (pripomenuo A.N.), da je on **jednostavno prirodan pjesniku ovakve vokacije**.«

(Selimir Radulović: »Vjerodostojnost rascjepa«, povodom knjige Ranka Jovovića: **Psa ml**, »Prosveta«, Beograd, 1981. L.M.S. mart 1982.)

Eto ti ga sad! Dobismo pesnika »bezuslovnosti skoka«, a da, ipak, »skoka... u pravom smislu, nije ni bilo«. Dakle, pesnika koji skače »iz poetičke u pjesničku stvarnost«, a da »u pravom smislu« i nema skokova. Pesnik zapravo skače u **stvarnosti**, a ne skače u **smislu**, jer to je »u smislu« samo »naša konstrukcija«. Ti skokovi kojih »u pravom smislu nije ni bilo« su »jednostavno prirodni pjesniku ovakve vokacije«. Dakle, to što pesnik skače iz »poetičke u pjesničku stvarnost«, a ne skače iz »smislu«, to je otuda jer su ti skokovi (kojih nije bilo dok je skakao u smislu, a bilo ih je dok je skakao u stvarnosti), jer su ti skokovi, dakle, »jednostavno prirodni pjesniku ovakve vokacije«. Naš se pesnik, na stranicama ove rasprave, **hoće** kao pesnik skakutave vokacije, dakle, u primerenom prevodu, kao pjesnik skakavac. Ili sledeći primer:

»Pjesnik, pri tom, u nekolikim cjelinama ovog ciklusa (misli se na drugi ciklus: »Za vreme pisanja pesme« – pr. A. N.) eksplicira jedan stav koji je dobrih 50 godina opšte mjesto svake poetske avangarde: i mjesečina i proliv, i ljubav i elektricitet, **teme su jednakovrijedne za konfiguraciju bilo koje poetske prakse** (pripodvukao A.N.), apsolvira se, dakle, već apsolvirana podjela na 'pjesničke' i 'nepjesničke' teme.«

(Selimir Radulović: »Zatvaranje kruga«, povodom knjige Andreja Živora: **Ponašanje**, »Stražilovo«, Srpska čitaonica i knjižnica, Irig – Novi Sad, 1981. L.M.S., jun 1982.)

Naš nazovi kritičar nam ovde ex professo i ex capite eksplicira (razlaže, tumači) »**jedan stav**«, i to: da je tema mesečine i proliva »jednakovrijedna za konfiguraciju bilo koje poetske prakse«. Ovaj kritik, logikom svoje probave ex officio uverava nas u ispravnost svoje deduktivne konkluzije (od mesečine kao opštijeg, ka prolivu kao konkretnijem), po kojoj su, dakle, mesečina i proliv (sračka, retka, vodena, česta bolna; javlja se najčešće usled prehlade ili nekih stomahnih oboljenja) **jednakovrijedni toposi za konfiguraciju bilo koje poetske prakse**.

Da bi opstala, palanačka kritika ima stalnu potrebu za snažnim skokovima: posegnuti za uspesima velikih tekstova (Miodrag Pavlović, **Divno čudo** i drugi). Potrebna joj je izvesna amplituda. Najčešće je to kakav nagli i iznenadni skok (ali i ugruvak) da se svakodnevnica ne bi pretvorila u dosadno rutinsko poslovanje, u stereotipiju. Za S. Radulovića, mrsni batak u posnoj supi.

Na jednoj strani, ovaj kritičar ne zazire da drzne u **Divno čudo** M. Pavlovića, frizerski koketirajući kako je to knjiga o mitu, kako je to zbirka pesama koja **se hoće** na temu mita, kako je u osnovi poetske nakane autora mit... Zamislite samo obstojateljstvenog istraživača kojemu su mesečina i proliv »jednakovrijedne teme za konfiguraciju bilo koje poetske prakse«, zamislite kako izgleda kad ovaj gastronom počne da se razmahuje escajgom estetičkih normi i sudova u desnici ruci i stane da presuduje ni po babu, ni po stričevima, već po logici svoje probave...

Na drugoj strani, isti neće zazirati da nekakvog mladog autora (najčešće bezdarnog pesnika, jer pored toga što je danas u Novom Sadu moderno biti pametan, moderno je još i imati knjigu – i to je najčešće knjiga poezije, pošto je nju lakše ispisati, jer pesma je kratka i ima mnogo manje rečenica negoli, recimo, roman), svrsta često pored nekog klasika, bilo po vokaciji, bilo po nakanama ili po primerenosti. Vezu je u stanju da uspostavi i u najkontrastnijim primerima.

I dok mladi veselnik beleži što mu padne na pamet, naš pater familias, S. Radulović, zaštitnički epigoniše svim i svačim (po sistemu: cilj opravdava sredstvo), pokrećući čitavu pojmovno-terminološku aparaturu, svu svoju naobrazbu, imanentnost, svoj novoslavjanoserbski jezik, napomene, pripomene, upomene, Lotmane, Jakobsona i druge, kako bi sašlo, po svaku cenu, stavio na pijedestal kojekakve poetske ugruške autora kojima, opet, bilo kakvo obrazovanje ili iščitavanje može samo naškoditi, kako se da zaključiti.

Otuda Selimirovo kritičko propovedništvo ima za cilj da čitaocu zabrani bilo koje drugo čitanje dela, osim onog koje dopire do nas kroz gustu i vrelu magmu njegove pretenciozne i neumesne pseudoučenosti.

Koja je svrha ovog teksta?

1) Oljuštiti sve to prividno – uverljivo i glasno klackanje sa oreolom učenosti i kompetentnosti, koji zapravo sija radi obmane čitaoca.

2) Otkriti nekoliko goluždravih retoričkojalovalih fraza bez ikakvog sadržaja. Otkriti nekoliko impresivnih grimasa i šabloniranih smicalica, koje se u palanačkoj sredini nazivaju eksplicitno imanentnim književnoteorijskim primerenim iščitavanjem teksta.

3) Ukazati na zloupotrebe eksploatisanih teoretičara i njihovih citata, koji su upotrebljeni kao smrtno sredstvo za likvidaciju pameti, poezije, kritike...

Duboko sam ubeđen da Selimir Radulović neće razumeti ni jednu jedinu reč ovog teksta, no ja ovo, ipak, ne pišem zbog njega – Selimira Radulovića; već zbog kritike, poezije i čitalaca, smatrajući da je potrebno razjasniti neke neznatne sitnice, a i da bih preko ovog primerka ukazao na slične zloupotrebe kritike (Luftbalonska kritika, što je praznija, leti više!).